

ผลกระทบจากการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ต่อคุณภาพของน้ำ ณ สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช.

จำเนียร ธนสีลังกูร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.

บทคัดย่อ

การศึกษาผลกระทบจากการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ต่อคุณภาพของน้ำ เช่น ความเป็นกรดเป็นด่าง ความขุ่น ความกระด้าง การนำไฟฟ้า สี และอุณหภูมิของน้ำ ณ สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างเดือนเมษายน 2522 ถึง เดือนมีนาคม 2523 ผลปรากฏว่า ความขุ่น ความกระด้าง การนำไฟฟ้า และสีของน้ำจากพื้นที่ทำการเกษตรผสมที่อยู่อาศัย (ห้วยน้ำเค็ม) โดยเฉลี่ยตลอดปีมีค่าสูงกว่าน้ำจากป่าดิบแล้ง (ห้วยวนศาสตร์) ส่วนค่าความเป็นกรดเป็นด่างจะต่ำกว่าค่าความขุ่น และสีของน้ำจากพื้นที่ไร่ร้าง (ห้วยตาอยู่) โดยเฉลี่ยตลอดปีก็สูงกว่าน้ำจากป่าดิบแล้ง แต่ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ความกระด้าง การนำไฟฟ้า จะต่ำกว่า คือน้ำจากป่าดิบแล้ง จากพื้นที่ทำการเกษตรและที่อยู่อาศัย และจากไร่ร้างมีค่าเฉลี่ยความเป็นกรดเป็นด่าง 6.84, 6.69 และ 6.10 ความขุ่น 3.85, 19.65 และ 15.25 JTU ความกระด้าง 19.49, 51.28 และ 14.60 ppm CaCO₃ การนำไฟฟ้า 0.147, 0.367 และ 0.095 mmho/cm สี 12, 223 และ 210 units ตามลำดับ สำหรับอุณหภูมิของน้ำจากป่าดิบแล้งมีการผันแปรน้อยกว่าอุณหภูมิของน้ำจากพื้นที่เกษตรกรรมผสมที่อยู่อาศัย และไร่ร้าง เป็นที่เห็นได้ชัดว่าการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม ที่อยู่อาศัย และปล่อยทิ้งเป็นไร่ร้าง มีผลต่อคุณภาพของน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อความขุ่น และสีของน้ำในลำธารมากกว่าน้ำจากป่าดิบแล้ง การศึกษาครั้งนี้เน้นให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงระบบการใช้ที่ดินจากที่ดินป่าไม้ไปเป็นที่ดินเพื่อการเกษตรหรือการทำไร่เลื่อนลอย จะมีผลกระทบต่อคุณภาพน้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพของน้ำเพื่อการบริโภค อย่างไรก็ตาม คุณภาพของน้ำจากพื้นที่ทำการศึกษานี้สามารถนำไปเพื่อใช้ในการจัดการเกษตรและด้านอื่น ๆ โดยไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด